

Development of the curriculum and process for teaching local history The story of Luang Pu Chuen Khemjaro of Wangwareewonratwattana School Under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3

Sirimongkol Thonthong^{1*}

¹Wangwareewonratwattana School, Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3, Thailand

*Corresponding author. E-mail: thonthongsep@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to develop the curriculum and teaching process for local history on Luang Pu Chuen Khemjaro of Wangwaree Wanaratwattana School, 2) to study the learning results from learning according to the local history curriculum on Luang Pu Chuen Khemjaro of Wangwaree Wanaratwattana School. Using the criterion of 80 percent, and 3) to study satisfaction with the curriculum and process of local history on Luang Pu Chuen Khemjaro through the teaching process. of Wangwareewonratwattana School, the population used in the research included kindergarten students. 2-6th grade, 76 people. The research instrument was an evaluation of the appropriateness of the curriculum and teaching process. and satisfaction questionnaire Statistics used in data analysis include percentage, mean, and standard deviation. The results of the study found that 1) the curriculum and process of teaching local history Regarding Luang Pu Chuen Khemjaro of Wang Wawaree Wanarat Wattana School, the results of the overall suitability evaluation were at the highest level. with an overall average of 4.65, the local history curriculum consists of leadership, vision, principles, objectives, curriculum structure, learning content, course descriptions, learning management guidelines, media/learning resources, and measurement and evaluate. As for the process of teaching local history, there are 4 steps: (1) stimulating interest (E: Engagement) (2) organizing 5-step activities for teaching history (A: Activity) (3) reflecting on the results (R: Reflection) and (4) Evaluation (A: Assessing). 2) Learning outcomes according to the local history curriculum and process the story of Luang Pu Chuen Khemjaro of Wangwaree Wanaratwattana School found that students had average scores in all 3 areas after studying above the criteria of 80 percent in the area of knowledge, the average score was 85.29 percent, Skills in working has an average score of 89.51 percent, and desirable characteristics Has an average score of 94.23 percent. And 3) students are satisfied with the local history curriculum the story of Luang Pu Chuen Khemjaro of Wangwaree Wanaratwattana School. highest level.

Keywords: Local History Curriculum, Luang Pu Chuen Khemjaro, Local History Teaching Process

การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวาริวนราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ศิริมงคล ทนทอง^{1*}

ผู้อำนวยการโรงเรียนวังวาริวนราษฎร์พัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: thonthongsep@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวาริวนราษฎร์พัฒนา 2) เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้จากการเรียนรู้ตามหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวาริวนราษฎร์พัฒนา โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 80 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ด้วยกระบวนการสอน ของโรงเรียนวังวาริวนราษฎร์พัฒนา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 76 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและกระบวนการสอน และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า 1) หลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวาริวนราษฎร์พัฒนาผลการประเมินความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.65 โดยหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ประกอบด้วย ความนำ วิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง หลักสูตร สารการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ส่วนกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มี 4 ขั้นตอน คือ (1) การกระตุ้นความสนใจ (E : Engagement) (2) การจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอนการสอนประวัติศาสตร์ (A : Activity) (3) การสะท้อนผล (R : Reflection) และ (4) การประเมินผล (A : Assessing) 2) ผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรและกระบวนการทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวาริวนราษฎร์พัฒนา พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยด้านความรู้ มีคะแนนค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.29 ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน มีคะแนนค่าเฉลี่ยร้อยละ 89.51 และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคะแนนค่าเฉลี่ยร้อยละ 94.23 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวาริวนราษฎร์พัฒนา ระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น, หลวงปู่ชื่น เขมจาโร, กระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

© 2023 JISSD: Journal of Integration Social Sciences and Development

บทนำ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานพระราชานิพนธ์คำนำหนังสือบทความทางประวัติศาสตร์กล่าวถึงประโยชน์ของวิชาประวัติศาสตร์ไว้ว่า ประโยชน์อย่างหนึ่งของวิชาประวัติศาสตร์ คือ ช่วยให้ผู้ศึกษาได้รู้จักใช้ความคิด รู้จักหาเหตุผลจากข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่เป็นการลับสมองและทำให้ได้รับความรู้อันเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ในแง่ประวัติศาสตร์มิได้ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่รวบรวมไว้เพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับการศึกษาประเมินคุณค่าของข้อมูลในแง่มุมใหม่ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำได้อยู่เสมอ รวมทั้งยังเป็นการคาดคะเนแนวโน้มในอนาคตด้วย แสดงให้เห็นว่าการศึกษาด้านประวัติศาสตร์มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของเยาวชนและการพัฒนาประเทศชาติต่อไป (มยุรี วีระประเสริฐ, 2558) สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ด้านการยกระดับคุณภาพการศึกษา เรื่องการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรมให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยและบริบทของพื้นที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรสำคัญในการจัดการศึกษามีจุดมุ่งหมายพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข จึงได้กำหนดจุดมุ่งหมายให้เกิดกับผู้เรียนในด้านต่างๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก ซึ่งประกอบไปด้วย 5 กลุ่มสาระ สาระที่ 1 ศาสนา ศิลปกรรม และจริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

วิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่มีรายละเอียดเนื้อหาที่มาก ซึ่งผู้เรียนไม่สามารถท่องจำเนื้อหาได้หมด ซึ่งปัจจุบันพบปัญหาการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ มุ่งเน้นในเรื่องการถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่มากกว่าการสร้างองค์ความรู้ใหม่ การวัดผลเน้นความสามารถในการท่องจำมีการวัดผลแบบปรนัยมากกว่าการให้ผู้เรียนฝึกเรียงความ การเขียน และใช้ข้อสอบที่เป็นแบบอัตนัย หรืออาจจะเป็นปัญหาเรื่องสื่อการเรียนการสอน ถึงแม้สื่อจะมีอยู่มาก แต่สื่อที่สำคัญที่สุดยังเป็นหนังสือแบบเรียนประวัติศาสตร์ และหนังสืออ่านประกอบรายวิชาต่างๆ อีกทั้ง หนังสือที่มีอยู่ก็ยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานที่ชวนให้ไม่น่าอ่าน ขาดความทันสมัย (วินัย พงศ์ศรีเพียร, 2543) ปัญหาดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตกต่ำลง และขาดทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ด้วยการสอนประวัติศาสตร์เพียงแค่ฉายหนังตัวอย่างและให้เด็กค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองนั้นอาจทำให้เด็กไม่เข้าใจ ไม่เกิดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ได้จริงๆ ครูผู้สอนจึงต้องรู้และเข้าใจถึงการใช้อุปกรณ์การสอน เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องจัดเนื้อหาหลักสูตรการเรียนรู้และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาครูผู้สอนควรจัดสภาพแวดล้อมและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน (สุคนธ์ ลินธพานนท์, 2553) การที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี รักชาติบ้านเมืองและท้องถิ่น มีการอนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น มีทักษะการคิดที่ดี ในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ได้อย่างเข้าใจลึกซึ้งซึ่งต้องการส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งที่ใกล้ตัวผู้เรียนก่อน เช่น ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติงานจากสถานการณ์จริง ภายใต้การมีส่วนร่วมระหว่างครูผู้เรียน และกลุ่มคนในชุมชน (ปิ่นทิตา ไชโย และณัฐเชษฐ์ พูลเจริญ, 2566) และจากการศึกษาประเด็นที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 มีกรอบแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 โดยพบว่า ยังมีจุดอ่อนหลายประการ เช่น ประการแรก การกำหนดเนื้อหาสาระทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์กระแสหลักเพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นประวัติศาสตร์แนวชาตินิยม นิธิ เอียวศรีวงศ์, (2548) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาสาระทางประวัติศาสตร์กว้างๆ เกี่ยวข้องกับความเป็นชาติ ไม่เน้นประวัติศาสตร์ท้องถิ่นซึ่งอยู่รอบตัว จะทำให้หลักฐาน ตำนาน เรื่องเล่า ในท้องถิ่น ไม่มีความสำคัญถูกทิ้งไป ทั้งที่เป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้เราเข้าใจท้องถิ่นของเราได้ ประการที่สอง เนื้อหาสาระที่จัดไว้ในหลักสูตรไม่ได้เน้นที่จะปลูกฝังการพัฒนาความคิดเชิงประวัติศาสตร์ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้น้อย อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์, (2548) ได้กล่าวไว้ว่า ความรู้ที่ได้จากการเรียนประวัติศาสตร์ในโรงเรียน จึงไม่สอดคล้องกับประสบการณ์ตรงของผู้เรียนในท้องถิ่น และมีได้ก่อให้เกิดความรัก ความภาคภูมิใจต่อความเป็นมาของท้องถิ่นของตนเลย และประการสุดท้าย สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในโรงเรียน เป็นตำราเรียนและเอกสารมากกว่าสื่ออื่นๆ ซึ่ง อมรวิรัช นาคทรพรพ, (2551) กล่าวถึงการเรียนประวัติศาสตร์จากตำราเรียนที่มีเนื้อหาสาระทางประวัติศาสตร์ในแนวกว้าง ทำให้วิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่มีเนื้อหาตายตัวไม่สอดคล้องกับประสบการณ์จริงของผู้เรียนในท้องถิ่นต่างๆ สรุปได้ว่า หลักสูตรและการสอนวิชาประวัติศาสตร์ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ยังไม่สอดคล้องกับบริบทหรือประเด็นเรื่องราวในท้องถิ่น จึงไม่สามารถเข้าถึงความรู้ของประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นซึ่งเป็นเรื่องราวประสบการณ์จริงที่อยู่ใกล้ตัวของผู้เรียนได้

โรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3 ตั้งอยู่ในเขตวัดที่มีความเป็นมาที่เก่าแก่ มีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน ซึ่งได้มีการศึกษาหลักฐานทางโบราณคดี และรวบรวมข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นไว้นานแล้ว โดยหลวงปู่ชื่น เขมจาโร เป็นเกจิอาจารย์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาแก่ประชาชนในบริเวณกว้าง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นแท้จริง และเป็นการช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจมีความรักและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองตลอดจนร่วมกันอนุรักษ์และสืบสานมรดกอันล้ำค่าในท้องถิ่นของตนให้คงอยู่สืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา
2. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้จากการเรียนรู้ตามหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนาโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 80
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ด้วยกระบวนการสอน ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาล จำนวน 1 คน เจ้าอาวาสวัดวังวาริน จำนวน 1 คน กรรมการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ประชาชนชาวบ้าน จำนวน 3 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 3 คน รวมทั้งหมด 11 คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 10 ข้อ

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ทำการศึกษาขอบเขตเนื้อหาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหาเป็นแบบสัมภาษณ์ จำนวน 10 ข้อ หลังจากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้สร้างเสร็จแล้ว นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบ ประเมินผล และแก้ไขปรับปรุง แล้วนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ที่ได้ตรวจสอบแล้วเสนอกับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาหลักสูตร และการวัดผลประเมินผล จำนวน 5 คน เพื่อทำการตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

4. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแนะนำตัวและนำแบบสอบถามไปแจกให้กับนักเรียนคนละ 1 ฉบับ พร้อมกับอธิบายถึงแบบสอบถามมี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร โดยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 30 นาที จึงเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดวันเวลาที่จะไปสัมภาษณ์ และทำการแจ้งวันเวลาและประเด็นที่จะไปสัมภาษณ์ให้กับผู้สัมภาษณ์ทราบล่วงหน้า ในการสัมภาษณ์จะต้องมีการแนะนำตัวเอง และกำหนดประเด็นสัมภาษณ์สำคัญ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ ด้านปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหา สัมภาษณ์เสร็จแล้วจึงเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ จะวิเคราะห์ข้อมูลโดย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร ฉบับร่าง

1. การพัฒนาหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร ฉบับร่าง

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและผลการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร

1.2 ดำเนินการสร้างหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 – 3 สาระที่ควรเรียนรู้ บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม

1.3 นำหลักสูตรฉบับร่างไปเสนอให้กับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถึงความเหมาะสม 5 คน เพื่อทำการตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

1.4 นำผลการประเมินหลักสูตรฉบับร่างที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ เพื่อให้หลักสูตรมีความสอดคล้องเหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในการทดลอง

2. การพัฒนากระบวนการสอนหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ฉบับร่าง

2.1 ศึกษาและวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี กระบวนการสอน และงานวิจัยเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

2.2 ดำเนินการพัฒนากระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 – 3 สาระที่ควรเรียนรู้ บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม

2.3 นำหลักสูตรฉบับร่างไปเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาหลักสูตรและการวัดผลประเมินผล จำนวน 5 คน เพื่อทำการตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2.4 นำผลการประเมินกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร ฉบับร่างที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ เพื่อให้กระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร มีความสอดคล้องเหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในการทดลอง

ระยะที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวังวารินราษฎร์วัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 76 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 หลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร มีแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร ดังนี้

2.1.1 ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 5 แผน 5 ชั่วโมง คือ 1) ชื่อและความสำคัญ 2) วันบูรพาจารย์หลวงปู่ชื่น 3) สิ่งที่ควรปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา 4) พระรัตนตรัย และ 5) ข้อควรปฏิบัติของชาวพุทธ

2.1.2 ชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 5 แผน 5 ชั่วโมง คือ 1) ชื่อและความสำคัญ 2) วันบูรพาจารย์หลวงปู่ชื่น 3) สิ่งที่ควรปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา 4) พระรัตนตรัย และ 5) ข้อควรปฏิบัติของชาวพุทธ

2.1.3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 แผน 5 ชั่วโมง คือ 1) ประวัติความเป็นมาของหลวงปู่ชื่นกับวัดวังวาริน 2) หลวงปู่ชื่นกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

2.1.4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 แผน 5 ชั่วโมง คือ 1) หลวงปู่ขึ้น เขมจาโร : คนดีในชุมชนบ้านเรา 2) หลวงปู่ขึ้น เขมจาโร กับวัฒนธรรมท้องถิ่น

2.1.5 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 แผน 5 ชั่วโมง คือ 1) หลวงปู่ขึ้น เขมจาโร : พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง 2) หลวงปู่ขึ้น เขมจาโร : พลังศรัทธาของประชาชน

2.1.6 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 แผน 5 ชั่วโมง 1) หลวงปู่ขึ้น เขมจาโร : บุคคลอันทรงคุณค่า 2) หลวงปู่ขึ้น เขมจาโร กับภาษาถิ่นโคราช

2.1.7 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 แผน 5 ชั่วโมง คือ 1) หลวงปู่ขึ้น เขมจาโร กับวิถีการทางประวัติศาสตร์ 2) หลวงปู่ขึ้น เขมจาโร กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์

2.1.8 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 แผน 5 ชั่วโมง คือ 1) ย้อนรอยผลงานของหลวงปู่ขึ้น เขมจาโร 2) การนำหลักธรรมคำสอนของหลวงปู่ขึ้น เขมจาโร สู่การปฏิบัติ

โดยทดลองใช้หลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ขึ้น เขมจาโร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ใช้ระยะเวลา 1 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 22 แผน 40 ชั่วโมง

2.2 แบบประเมินพัฒนาการและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.1 แบบประเมินพัฒนาการขั้นอนุบาล ประกอบด้วย

- 1) แบบประเมินพัฒนาการขั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 10 ข้อ
- 2) แบบประเมินพัฒนาการขั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 10 ข้อ

2.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบ ชนิด 3 ตัวเลือก ประกอบด้วย

- 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 ข้อ
- 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 ข้อ
- 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 ข้อ
- 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 15 ข้อ
- 5) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 ข้อ
- 6) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15 ข้อ

เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินพัฒนาการและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร จำนวน 2 คน ด้านเนื้อหาจำนวน 2 คน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เป็นรายข้อ โดยค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับ 1 นำแบบประเมินพัฒนาการและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองหญ้าขาว ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 45 คน เพื่อหาคุณภาพข้อสอบ มีค่าความยากง่าย (P) เท่ากับ 0.46-0.70 และค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ 0.22-0.53 หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธี KR-20 (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2543) มีค่าเท่ากับ 0.82 และนำไปใช้กับประชากรต่อไป

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ขึ้น เขมจาโร ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 – 3 ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's scale) อังโน (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2543) เป็นข้อความวัดความรู้สึกพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ ซึ่งได้กำหนดความพึงพอใจไว้ 5 ระดับ

- โดยใช้สัญลักษณ์ หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- หมายถึง เห็นด้วย
- หมายถึง ไม่แน่ใจ
- หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

โดยใช้เกณฑ์พิจารณาระดับคะแนนเฉลี่ยในการแปลผลดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) 4.51-5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก 2.51-3.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย และ 1.00-1.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขม จาโร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's scale) อ้างใน (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2543) เป็น ข้อความวัดความรู้สึกพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ ซึ่งได้กำหนดความพึงพอใจไว้ 5 ระดับ คือ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 หมายถึง เห็นด้วย 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยใช้เกณฑ์พิจารณาระดับ คะแนนเฉลี่ยในการแปลผลดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) 4.51-5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก 2.51-3.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจ น้อย และ 1.00-1.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อทำการตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: index of item objective congruence) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 จึงจะถือว่าข้อคำถามข้อนั้นใช้ได้ และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ

3. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 76 คน การวิจัย ครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบหลังเรียน (One group Posttest-only Design) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538) ดังนี้

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบหลังเรียน

กลุ่ม	Treatment	Post-test
กลุ่มทดลอง	X	T

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

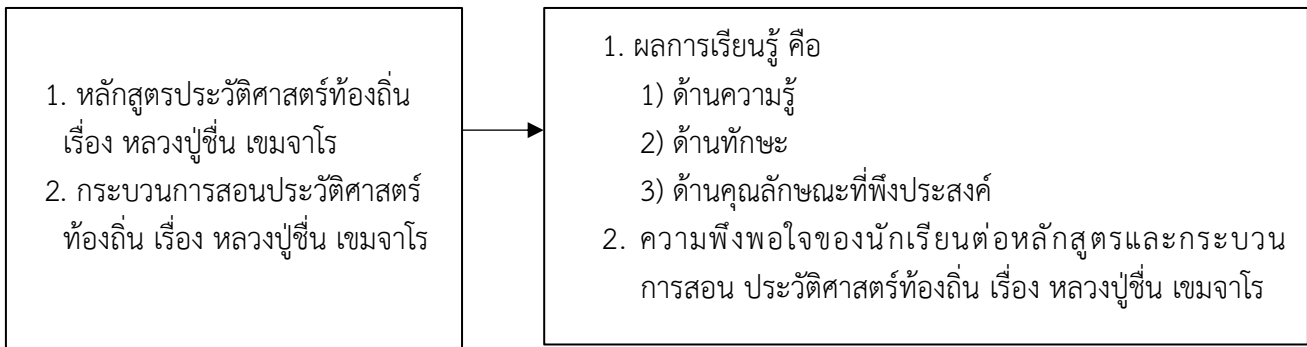
X	หมายถึง	การจัดกิจกรรมตามหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
T	หมายถึง	การประเมินพัฒนาการ/การทดสอบหลังเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสถิติทดสอบโดยการ ทดสอบค่าทีแบบ (t-test dependent) เปรียบเทียบกับคะแนนแบบประเมินพัฒนาการและแบบทดสอบ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดในแต่ละชั้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษา ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ผลของการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา

ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ของระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้

1.1 หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนาประกอบด้วย ความนำ วิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ของระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.65 ดังนี้

1.1.1 ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2-3 หน่วยหลวงปู่ชื่น เขมจาโร มี 5 แผน คือ 1) ชื่อและความสำคัญ 2) วันบูรพาจารย์หลวงปู่ชื่น 3) สิ่งที่ควรปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา 4) พระรัตนตรัย และ 5) ข้อควรปฏิบัติของชาวพุทธ ใช้เวลาในการจัดประสบการณ์ 5 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 4.64 และระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ย 4.70

1.1.2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ชั่วโมง ประกอบด้วย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มี 2 แผน คือ 1) ประวัติความเป็นมาของหลวงปู่ชื่นกับวัดวังวาริน 2) หลวงปู่ชื่นกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.64 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มี 2 แผน คือ 1) หลวงปู่ชื่น เขมจาโร : คนดีในชุมชนบ้านเรา 2) หลวงปู่ชื่น เขมจาโร กับวัฒนธรรมท้องถิ่น ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.66 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มี 2 แผน คือ 1) หลวงปู่ชื่น เขมจาโร : พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง 2) หลวงปู่ชื่น เขมจาโร : พลังศรัทธาของประชาชน ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.58 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มี 2 แผน คือ 1) หลวงปู่ชื่น เขมจาโร : บุคคลอันทรงคุณค่า 2) หลวงปู่ชื่น เขมจาโร กับภาษาถิ่นโคราช ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.68 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มี 2 แผน คือ 1) หลวงปู่ชื่น เขมจาโร กับวิธีการทางประวัติศาสตร์ 2) หลวงปู่ชื่น เขมจาโร กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.74 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี 2 แผน คือ 1) ย้อนรอยผลงานของหลวงปู่ชื่น เขมจาโร 2) การนำหลักธรรมคำสอนของหลวงปู่ชื่น เขมจาโร สู่การปฏิบัติ ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.54

1.2 กระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา ประกอบด้วยขั้นที่ 1 การสร้างความสนใจ (E : Engagement) เด็กได้รับการกระตุ้นทำให้เกิดความสนใจในการรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยครูผู้สอนอาจใช้วิธีการสนทนา ซักถาม ทายปัญหา หรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่กระตุ้นให้เด็กตื่นตัวและมีความสนใจที่จะเรียนรู้ ขั้นที่ 2 การเรียนรู้ผ่านกิจกรรม (A : Activities) เด็กเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ การฟัง การมอง การดมกลิ่น การชิมรส และการสัมผัส เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง จากการสำรวจ สอบถาม การทัศนศึกษา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนการสอนประวัติศาสตร์ คือ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดปัญหาและตั้งสมมติฐาน ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมหลักฐาน ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าข้อมูล ขั้นตอนที่ 4 การตีความและสังเคราะห์ข้อมูล และขั้นตอนที่ 5 การนำเสนอข้อมูล ขั้นที่ 3 การสะท้อนผลการเรียนรู้ (R : Reflection) เด็กนำเสนอผลงานการเรียนรู้ด้วยการเล่าถึงสิ่งที่เด็กได้ปฏิบัติให้เพื่อนและครูฟังอย่างเข้าใจและตอบข้อซักถามของเพื่อนและครูได้อย่างถูกต้อง และขั้นที่ 4 การประเมินความสามารถ (A : Assessing) ครูประเมินการจัดกิจกรรมว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนเพียงใด ซึ่งอาจทำการวัดโดยการใช้ข้อสอบ แบบสังเกต การตรวจผลงานหรือการสัมภาษณ์ ผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ของระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.58 ดังนี้

1.2.1 ระดับชั้นอนุบาลแผนการจัดประสบการณ์มีองค์ประกอบดังนี้ ความคิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้ ระยะเวลาเรียน สารการเรียนรู้ (ประสบการณ์สำคัญ/สาระที่ควรรู้) กิจกรรมการเรียนรู้ (กระบวนการสอน EARA) สื่อการเรียนรู้ การประเมินผล และบันทึกหลังการจัดประสบการณ์ ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด โดยแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 4.53 และแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ย 4.60

1.2.2 ระดับชั้นประถมศึกษา แผนการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังนี้ ตัวชี้วัด/มาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ (กระบวนการสอน EARA) สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผลการเรียนรู้ และบันทึกหลังการเรียนการสอน ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยรวม 4.56 แผนการจัดการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยรวม 4.58 แผนการจัดการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยรวม 4.53 แผนการจัดการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยรวม 4.62 แผนการจัดการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยรวม 4.71 แผนการจัดการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยรวม 4.51

2. ผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรและกระบวนการทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้ของนักเรียนตามหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยหลังเรียนมีคะแนนค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.29

2.2 ผลการประเมินด้านทักษะในการปฏิบัติงานนักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การแสวงหาข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น การทำงานร่วมกัน การวิเคราะห์จำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และการนำเสนอข้อมูลทางประวัติศาสตร์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยร้อยละ 89.51

2.3 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่า มีทั้งหมด 8 ด้าน ได้แก่ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านความมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านรักความเป็นไทย ด้านความสามัคคี และด้านความมีจิตสาธารณะ โดยนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านความรับผิดชอบ ด้านรักความเป็นไทย ด้านความสามัคคี และด้านความมีจิตสาธารณะ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยร้อยละ 94.23

3. ความพึงพอใจต่อหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา

ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนตามหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา ดังตาราง

ตารางที่ 2 แสดงผลความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนตามหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์วัฒนา

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	อันดับ
1	หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร มีเนื้อหาที่น่าสนใจ	4.68	0.47	มากที่สุด	5
2	เนื้อหาของหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร เข้าใจง่าย	4.69	0.46	มากที่สุด	4
3	ครูสร้างความสนใจ (Engagement) ทำให้นักเรียนอยากเรียนรู้	4.67	0.47	มากที่สุด	6
4	กิจกรรมการเรียนการสอน (Activity) ทำให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ	4.77	0.42	มากที่สุด	1
5	ขั้นตอนการสอนประวัติศาสตร์ 5 ชั้น ในกิจกรรมการเรียนการสอน (Activity) นักเรียนได้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.63	0.49	มากที่สุด	7
6	นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนและสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)	4.61	0.49	มากที่สุด	8
7	สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจ ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น	4.67	0.47	มากที่สุด	6
8	นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในการเรียนรู้	4.71	0.46	มากที่สุด	3
9	นักเรียนสามารถนำความรู้ไปพัฒนาและอนุรักษ์ท้องถิ่นของนักเรียนได้	4.57	0.50	มากที่สุด	9
10	นักเรียนเห็นคุณค่า มีความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	4.73	0.45	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย		4.67	0.47	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.67 ซึ่งความคิดเห็นของผู้ตอบ 76 แบบสอบถามไม่ต่างกันมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรื่อง กิจกรรมการเรียนการสอน (Activity) ทำให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 4.77 รองลงมาเรื่อง นักเรียนเห็นคุณค่ามีความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 4.73 นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.71 เนื้อหาของหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร เข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ย 4.69 หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร มีเนื้อหาที่น่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย 4.68 ครูสร้างความสนใจ (Engagement) ทำให้นักเรียนอยากเรียนรู้ และ สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจ ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.67 ขั้นตอนการสอนประวัติศาสตร์ 5 ชั้น ในกิจกรรมการเรียนการสอน (Activity) นักเรียนได้ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ย 4.63 นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนและสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) มีค่าเฉลี่ย 4.61 และนักเรียนสามารถนำความรู้ไปพัฒนาและอนุรักษ์ท้องถิ่นของนักเรียนได้ มีค่าเฉลี่ย 4.57 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. หลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์วัฒนา ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.65 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า

1.1 หลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์วัฒนา ประกอบด้วย ความนำ วิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรระดับชั้นอนุบาลปีที่

2-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรแกนกลาง ชั้นพื้นฐาน ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้ด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับหลวงปู่ชื่น เขมจารี แล้วจึงดำเนินการทำหลักสูตร จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมทั้งหลักสูตร นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ จึงทำให้หลักสูตรมีคุณภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้จัดการเรียนการสอน ตามจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 และเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการเรียนรู้ตามหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นใกล้ตัวผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรของ Taba, Hilda (1962) ได้กล่าวว่าหลักสูตรควรประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้ คือ จุดหมายกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชาและประสบการณ์เรียนรู้ รูปแบบการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรจะต้องมีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักการของ Tyler, R.W. (1949) ได้กล่าวว่ากระบวนการพัฒนาหลักสูตรควรตอบข้อคำถาม 4 ข้อ คือ 1) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่โรงเรียนควรบรรลุคืออะไร 2) ประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรที่สามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมาย 3) ประสบการณ์ทางการศึกษาเหล่านี้สามารถจัดให้มีประสิทธิภาพอย่างไร และ 4) เราจะทราบได้อย่างไรว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ หุ่นสะดี (2553) ที่ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรหน่วยการเรียนรู้อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี พบว่าการศึกษาทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรแกนกลางชั้นพื้นฐาน ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวบรวมองค์ความรู้จากผู้รู้ในท้องถิ่น นำมาพัฒนาหลักสูตร ทำการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ โดยมีผู้รู้ในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลองค์ความรู้และร่วม จัดการเรียนรู้ ทำให้หลักสูตรเกิดความเหมาะสมครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

1.2 กระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจารี ของโรงเรียนวังวารีนาราชวรวิหาร ประกอบด้วยขั้นที่ 1 การสร้างความสนใจ (E : Engagement) ขั้นที่ 2 การเรียนรู้ผ่านกิจกรรม (A : Activities) ประกอบด้วยขั้นตอนการสอนประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดปัญหาและตั้งสมมติฐาน ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมหลักฐาน ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าข้อมูล ขั้นตอนที่ 4 การตีความและสังเคราะห์ข้อมูล และขั้นตอนที่ 5 การนำเสนอข้อมูล ขั้นที่ 3 การสะท้อนผลการเรียนรู้ (R : Reflection) และขั้นที่ 4 การประเมินความสามารถ (A : Assessing) ผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ของระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.58 ทั้งนี้เพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีการสอน หลักสูตรแกนกลางชั้นพื้นฐาน ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วจึงดำเนินการสังเคราะห์เป็นกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ จึงทำให้กระบวนการสอนมีคุณภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้จัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ สุริยนต์ กัลยาณี (2566) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของสถานศึกษาควรดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นการปฏิบัติ (Action) ขั้นการสังเกต (Observation) และขั้นการสะท้อนผล (Reflection) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทีฆกุล คำงาม (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการเรียนการสอน DACIR ที่มีต่อการเรียนรู้มนทัศน์ทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการเรียนการสอน DACIR มีผลการเรียนรู้มนทัศน์ทางประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรและกระบวนการทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจารี ของโรงเรียนวังวารีนาราชวรวิหาร พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยด้านความรู้ มีคะแนนค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.29 ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน มีคะแนนค่าเฉลี่ยร้อยละ 89.51 และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคะแนนค่าเฉลี่ยร้อยละ 94.23 ทั้งนี้เพราะว่า เนื้อหาที่สอนใกล้ตัวเด็กสามารถเข้าใจได้ง่าย นักเรียนจึงเรียนอย่างเป็นสุข สนุกสนาน ตื่นตา กระบวนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎี และสร้างขั้นการสอนประวัติศาสตร์ที่เหมาะสมกับการเรียนเหมาะสมกับกิจกรรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นจึงมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สกุลาวัฒน์ รัชนิกร, สกณภัทร ศรีแสงรงค์ และสฎาญ ธีระวงษ์ตระกูล (2560) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เมืองพิทยากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า หลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพสูง มีระดับความเหมาะสมอยู่ที่ระดับมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ

ผู้เรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินความภาคภูมิใจในความ เป็นท้องถิ่นของผู้เรียนที่เรียนด้วยหลักสูตร มีระดับความภาคภูมิใจอยู่ที่ระดับดีมาก และผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงความรัก ความภาคภูมิใจในความเป็นท้องถิ่นของเมืองพัทยาผ่านการนำเสนอชิ้นงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี ม้าล่อเพชร (2558) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง ประวัติศาสตร์เมืองกาญจนบุรี สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีผลงานวิจัยพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านมุ่งมั่น ในการทำงาน และด้านรักความเป็นไทย ของนักเรียนส่วนใหญ่ผ่าน เกณฑ์ประเมินในระดับดี เนื่องมาจากนักเรียนจึงได้ทำ กิจกรรมจากสถานที่จริง ผู้วิจัยได้ประเมินในรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสมกับกิจกรรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่จัดขึ้น และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สามารถ สีทอง (2563) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง เมืองโบราณบางพาน รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าผลการเรียนด้านความรู้ของนักเรียนตามหลักสูตร นักเรียนมี คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการประเมินด้านทักษะในการปฏิบัติงาน คิด เป็นร้อยละ 86.50 และผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน คิดเป็นร้อยละ 94.45 – 100

3. ความพึงพอใจต่อหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวาริ วนราษฎร์พัฒนา นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.67 ทั้งนี้เพราะว่าเนื้อหา สาระนั้นนำมาจัดการเรียนรู้ ได้มาจากสิ่งที่อยู่ในท้องถิ่น เป็นเรื่องใกล้ตัวในชุมชนของนักเรียนเอง ประกอบกับการจัดกระบวนการ สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ฝึกทักษะ เกิดการเรียนรู้ และสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จริง นักเรียนจึงมีความสุข สนุกสนาน เห็นความสำคัญ และเกิดความภาคภูมิใจและหวงแหน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จริยา ศรี เพชร (2550) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง คลองมหาสวัสดิ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า เนื้อหาสาระที่นำมาจัดการเรียนรู้เกิดจากความต้องการของนักเรียนและเป็นเรื่องใกล้ตัว สอดคล้องหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นสื่อการเรียนรู้ที่ผู้เรียนและครูผู้สอนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งอรุณ หัสชู (2553) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรโดยจัดการ เรียนรู้โดยเน้นการปฏิบัติจริง ทำให้นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี ม้า ล่อเพชร (2558) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง ประวัติศาสตร์เมืองกาญจนบุรี สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีผลงานวิจัยพบว่า องค์ความรู้ได้มาจากท้องถิ่นของนักเรียนเอง ได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จริง นักเรียนจึงมีความสุข สนุกสนานกับการเรียน เห็นความสำคัญและเกิดความภาคภูมิใจ ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้มากขึ้น

สรุปผลการวิจัย

หลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวาริวนราษฎร์พัฒนา ผล การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.65

ผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรและกระบวนการทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวาริวน ราษฎร์พัฒนา พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยด้านความรู้ มีคะแนนค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.29 ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน มีคะแนนค่าเฉลี่ยร้อยละ 89.51 และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคะแนนค่าเฉลี่ย ร้อยละ 94.23

ความพึงพอใจต่อหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวาริวน ราษฎร์พัฒนา นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.67

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอไว้ 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยนี้พบว่าหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์วัฒนา มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ครูผู้สอนควรนำหลักสูตรและกระบวนการสอนไปใช้พัฒนานักเรียนต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในหลักสูตรและกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่องหลวงปู่ชื่น เขมจาโร ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์วัฒนา ควรส่งเสริมการเป็นมัคคุเทศก์น้อยเพื่อเผยแพร่ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และการท่องเที่ยวต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ในกลุ่มสาระอื่นๆ ด้วย เช่น ขนบเปี้ยะ กระจยาสารท วังมัจฉาวาริน ฯลฯ

2.2 ควรศึกษาความคงทนในการเรียนรู้จากหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เรื่อง หลวงปู่ชื่น เขมจาโร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. สืบค้นจาก <https://moe360.blog/2023/01/04/policy-and-focus-moe-fiscal-year-2024/>.
- จรรยา ศรีเพชร. (2550). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่องคลองมหาสวัสดิ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ทีฆกุล คำงาม. (2560). ผลของการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการเรียนการสอน DACIR ที่มีต่อการเรียนรู้โมทัศน์ทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2548). การใช้แนวคิดเรื่องศูนย์กลางและเครือข่ายในการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: สถาบันทักษิณคดีศึกษา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2543). วิธีวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: พี.เอ็น.การพิมพ์.
- ปณิตตา ไชโย และณัฐเชษฐ์ พูลเจริญ. (2566). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเมืองน่าน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ. วารสารปัญญา, 30(1), 37-48.
- พรทิพย์ หุ่นสะดี. (2553). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นหน่วยการเรียนรู้อำเภอสัตหีบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- พัชรี ม้าลอปเพชร. (2558). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง ประวัติศาสตร์เมืองกาญจนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- มยุรี วีระประเสริฐ. (2558). สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีกับการศึกษา ประวัติศาสตร์และโบราณคดี. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งอรุณ หัสชู. (2553). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาเพิ่มเติม ท16201 นิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดวังแก้วเวภาราม อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วินัย พงศ์ศรีเพียร. (2543). ครูกับการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทยในคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ : ประวัติศาสตร์ไทยจะเรียนจะสอนกันอย่างไร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สกุลวัฒน์ รัชนิกร, สภณภัทร ศรีแสงรงค์ และสฎายุ อีระวณิชตระกูล. (2560). การพัฒนาหลักสูตรหน่วยการเรียนรู้เรื่องเมือง
พัทยา กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 19(3), 329-342.
- สามารถ สีทอง. (2563). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง เมืองโบราณบางพาน รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์).
- สำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2553). พัฒนาทักษะการคิดพิชิตการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: เลียงเชียง.
- สุรียนต์ กัลยาณี. (2566). การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจันทบุรี. สืบค้นจาก
<https://www.chan1.net/oit/2817/chan1>.
- อมรวิรัช นาคทรพรพ. (2551). การศึกษาในวิถีชุมชน : การสังเคราะห์ประสบการณ์ในชุดโครงการวิจัย ด้านการศึกษากับชุมชน
(รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว).
- อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์. (2548). ประวัติศาสตร์เพื่อชุมชน : ทิศทางใหม่ของการศึกษาประวัติศาสตร์ (รายงานการวิจัย).
กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว).
- Taba, H., & Spalding, W. B. (1962). Curriculum development: Theory and practice (Vol. 37). New York:
Harcourt, Brace & World.
- Tyler, R.W. (1949). Basic principles of curriculum and instruction. Chicago: University of Chicago Press.